

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

Praktyka zawodowa

Cele ogólne

1. Przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku roboczym.
2. Posługiwanie się dokumentacją techniczno-eksploatacyjną środków transportu.
3. Kształtowanie umiejętności zasad rozmieszczania ładunków w przestrzeni ładunkowej środków transportu.
4. Kształtowanie umiejętności doboru środka transportu do realizacji przewozu określonego rodzaju ładunku.
5. Przygotowywanie planu przebiegu procesu transportowego.
6. Organizowanie przewozu ładunków.
7. Kształtowanie umiejętności wypełniania listów przewozowych.
8. Poznanie zasad obiegu dokumentacji transportowej, spedycyjnej, handlowej i rozliczeniowej związanej z realizacją zadań transportowo-spedycyjnych.
9. Planowanie czynności związanych z obsługą i konserwacją środków transportu.
10. Wykonywanie usług transportowych zgodnie z przepisami prawa krajowego i międzynarodowego.
11. Poznanie systemów monitorowania i rejestrowania środków transportu oraz ładunków.
12. Poznanie programów komputerowych wspomagających wykonywanie zadań zawodowych.

Praktyka zawodowa nr I

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
			Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Etap realizacji
I. BHP.	1. Zasady bezpiecznej pracy w przedsiębiorstwie transportowo-spedycyjnym.		Wiadomości i umiejętności, postawy <ul style="list-style-type: none"> – posługiwać się terminologią dotyczącą bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowisk – wymienić prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, 	Wiadomości i umiejętności, postawy <ul style="list-style-type: none"> – ocenić przestrzeganie zasad i przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska na stanowisku pracy technika spedytora, – określić warunki organizacji pracy zapewniające wymagany poziom ochrony zdrowia i życia przed 	Klasa 3

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

			<ul style="list-style-type: none"> - wymienić prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, - stosować zasady organizacji stanowisk pracy związanych z użytkowaniem urządzeń, - wymienić czynniki szkodliwe w środowisku pracy, - korzystać z instrukcji obsługi urządzeń technicznych podczas wykonywania zadań zawodowych, - określić działania zapobiegające powstawaniu pożaru lub innego zagrożenia na stanowisku pracy, - rozróżnić środki gaśnicze ze względu na zakres ich stosowania, - identyfikować znaki informacyjne dotyczące ochrony przeciwpożarowej - rozróżnić znaki informacyjne związane z przepisami ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji, - stosować środki językowe (język obcy) umożliwiające realizację czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy. 	<p>zagrożeniami występującymi w środowisku pracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić źródła i rodzaje zagrożeń mechanicznych i elektrycznych występujących w środowisku pracy technika spedytora. 	
	<p>2. Zasady bezpieczeństwa i ergonomii przy przewozie ładunków.</p>		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać wymagania ergonomiczne dla stanowiska pracy technika spedytora, - dobrać środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju wykonywanych prac, - wymienić zagrożenia występujące podczas ręcznych prac transportowych, - dobrać środki ochrony indywidualnej i 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzegać zasad bezpieczeństwa i ergonomii przy przewozie ładunków, - wskazać sposoby przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania, - opisać techniki rozwiązywania problemów, - planować realizację zadań zapobiegających zagrożeniom 	<p>Klasa 3</p>

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

			<p>zbiorowej do rodzaju wykonywanych prac</p> <ul style="list-style-type: none"> – stosować przepisy dotyczące norm transportu ręcznego, – wskazać najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej, – stosować aktywne metody słuchania, – udzielać informacji zwrotnej. 	bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.	
	3. Pierwsza pomoc		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – zabezpieczyć siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku, – ułożyć poszkodowanego w pozycji bezpiecznej, – powiadomić o konieczności udzielenia pomocy odpowiednie służby ratownicze, – wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji. 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego, – wybrać techniki radzenia sobie ze stresem odpowiednio do sytuacji, – ocenić sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego. 	Klasa 3
II. Przygotowanie ładunków do transportu.	1. Formowanie jednostek ładunkowych.		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić jednostki ładunkowe stosowane w transporcie, – podać wymiary europalety (EUR), – rozróżniać typy i rodzaje palet ładunkowych stosowanych w transporcie, – podać zasady rozmieszczania opakowań/ładunków na palecie, – obliczyć parametry paletowej jednostki ładunkowej (wymiar, masa i objętość), 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – zanalizować jednostki ładunkowe stosowane poszczególnych gałęziach transportu, – zanalizować wymiary palet stosowanych w transporcie drogowym (EUR, EUR6, EUR2/ISO, EUR3), – omówić zasady znakowania towarów, opakowań i jednostek ładunkowych. 	Klasa 3

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

			<ul style="list-style-type: none"> – omówić zasady formowania paletowych i pakietowych jednostek ładunkowych – obliczyć parametry pakietowej jednostki ładunkowej (wymiary, masa i objętość), – ocenić poprawność sformowania jednostki ładunkowej, – rozróżnić znaki informacyjne, manipulacyjne i dotyczące niebezpieczeństwa. 		
	2. Rozmieszczenie ładunków w środkach transportu.		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – określić parametry ładunkowe środka transportu, – zaplanować rozmieszczenie ładunków w środkach transportu, – obliczyć wartości współczynnika wypełnienia i ładowności przestrzeni ładunkowej środka transportu, – określić ewentualne konsekwencje przeciążenia środka transportu. 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – dobrać sposoby rozmieszczania ładunków w środkach transportu. 	Klasa 3
	3. Mocowanie i zabezpieczanie ładunków.		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – określić środki i urządzenia do zabezpieczenia ładunków, – rozróżnić rodzaje środków służących do zabezpieczania ładunków, – rozróżnić metody i techniki zabezpieczenia ładunków, – zanalizować dane odczytane z etykiety pasa mocującego, – obliczyć wymaganą liczbę pasów do mocowania ładunku, – stosować przepisy prawa dotyczące zabezpieczania ładunków , – dobrać materiały sztauerskie do zabezpieczenia ładunku 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – dobrać zabezpieczenia jednostek ładunkowych w środkach transportu, – dobrać zabezpieczenia ładunków w środkach transportu w tym niebezpiecznych, nienormatywnych i żywych zwierząt . 	Klasa 3

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

			w transporcie drogowym.		
III. Planowanie przebiegu procesu transportowego.	1. Planowanie procesu transportowego		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – określić czynności organizowane i realizowane przez spedytora, – opisać działalność spedycyjną – zanalizować informacje potrzebne do wykonania procesu transportowego, – opracować schemat planowania procesu transportowego, – dobrać środki transportu w zależności od rodzaju nadanego ładunku i warunków realizacji usługi transportowej, – monitoruje realizację zaplanowanych działań, – określić zakres umiejętności i kompetencji potrzebnych do wykonywania zawodu 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – scharakteryzować wpływ czynników na wybór środka transportu oraz rytmiczność, punktualność, dostępność i częstotliwość przewozu, – oszacować czas potrzebny na realizację określonego zadania. 	Klasa 3
	2. Wyznaczanie tras przewozu		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyznaczyć trasę przewozu, – oszacować czas przejazdu, – zaplanować najkrótszą trasę przejazdu, – zaplanować najbardziej ekonomiczną trasę przejazdu, – obliczyć czas jazdy i pracy środków transportu. 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – określić potencjalne utrudnienia lub zagrożenia mogące wystąpić na planowanej trasie przejazdu, – omówić metody służące wyznaczaniu najlepszej trasy przewozu, – dokonuje samooceny wykonanej pracy, – oszacować czas potrzebny na realizację określonego zadania. 	Klasa 3

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

	3.Czas pracy kierowców		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić podstawowe ograniczenia dotyczące czasu pracy kierowców wynikające z konwencji AETR, – obliczyć czas pracy kierowcy przy załodze jednoosobowej, – przestrzegać zasad bezpieczeństwa podczas przetwarzania, przesyłania i przechowywania danych osobowych, – respektować zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – obliczyć czas pracy kierowcy przy załodze dwuosobowej, – przedstawić konsekwencje nieprzestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy. 	Klasa 3
IV. Organizacja zadań transportowych transportem drogowym	1.Przewozy rzeczy transportem drogowym		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – określić zadania i uprawnienia kierowców oraz załóg pojazdów z uwzględnieniem norm i przepisów prawa, – wybrać środek transportu i technologie załadunku, – podać parametry środka transportu umożliwiającego przewóz danego ładunku, – uzasadnić wybór trasy przejazdu, – zaplanować czas pracy kierowcy przy załodze jednoosobowej, – stosować środki językowe (język obcy) umożliwiające realizację procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych, – wypełnić krajowy list przewozowy, – podać cel i zakres stosowania konwencji CMR, – wypełnić list przewozowy CMR, – stosować środki językowe (język 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – stosować przepisy dotyczące kwalifikacji kierowców wykonujących krajowy i międzynarodowy transport drogowy rzeczy, – zaplanować czas pracy kierowców przy załodze dwuosobowej. – omówić przepisy prawa dotyczące organizowania procesów przewozu ładunków nienormatywnych, – omówić zasady znakowania środków transportu, – przewidzieć skutki podejmowanych działań, w tym skutki prawne, – zanalizować własne kompetencje, – wyznaczyć własne cele rozwoju zawodowego, – zaplanować drogę rozwoju zawodowego. 	Klasa 3

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

			<p>obcy) umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> – dobrać oznaczenie do określonego ładunku, jednostki ładunkowej i środka transportu. – odczytać informacje zamieszczone na środkach transportu, – stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy, – komunikować się ze współpracownikami. 		
	<p>3.Przewóz ładunków niebezpiecznych transportem drogowym. ¹⁾</p>		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić podstawowe założenia konwencji ADR, – stosować środki językowe (język obcy) umożliwiające realizację procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych, – wymienić zasady grupowania materiałów niebezpiecznych w oparciu ADR, – omówić schemat oznaczeń na tablicy ADR, – omówić zasady znakowania środków transportu, – dobrać oznakowanie środków transportu do przewozu materiałów niebezpiecznych – podać parametry środka transportu umożliwiającego przewóz ładunku niebezpiecznego, – odczytuje informacje zamieszczone na środkach transportu, 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić dodatkowe wyposażenie środka transportu drogowego określone wymogami ADR, – dobrać oznakowanie środków transportu do przewozu materiałów niebezpiecznych, – wskazać możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych. – 	<p>Klasa 3</p>

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

			<ul style="list-style-type: none"> – wykazać świadomość odpowiedzialności za wykonywaną pracę, – komunikować się ze współpracownikami. 		
	4. Przewozy żywych zwierząt i ładunków szybko psujących się. ¹⁾		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić podstawowe założenia konwencji ATP, – stosować środki językowe (język obcy) umożliwiające realizację procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych, – wymienić środki transportu pod kątem zdolności do przewozu zwierząt i szybko psujących się produktów żywnościowych, – podać parametry środków transportu drogowego umożliwiających przewóz żywych zwierząt i szybko psujących się produktów żywnościowych, – wyznaczyć i uzasadnić wybór trasy przejazdu, – odczytać informacje zamieszczone na środkach transportu. 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – omówić przepisy prawa dotyczące organizowania procesów przewozu żywych zwierząt oraz szybko psujących się produktów żywnościowych, – dobrać oznakowanie środków transportu do przewozu żywych zwierząt. 	Klasa 3
	5. Tranzyt ładunków. ¹⁾		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazać przepisy prawa w tranzycie, – stosować przepisy konwencji celnej dotyczącej międzynarodowego przewozu towarów z zastosowaniem karnetów TIR, – stosować środki językowe (język obcy) umożliwiające realizację procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych, – omówić zasady znakowania środków transportu (tabliczka TIR). 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić grupy towarów wyłączonych z przewozów pod osłoną karnetu TIR. 	Klasa 3

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

V. Obsługa środków transportu w przedsiębiorstwie.	1. Planowanie czynności obsługowo – konserwacyjnych środków transportu		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – odczytać informacje zawarte w dokumentacji technicznej środków transportu, – wymienić grupy materiałów eksploatacyjnych, – omówić zasady technicznego utrzymania środków transportu, – podać czynności związane z przeglądami i konserwacją środków transportu drogowego, – zaplanować terminy konserwacji i przeglądów na podstawie dokumentacji techniczno-ruchowej lub instrukcji obsługi, – stosować środki językowe (język obcy) umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych. 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaplanować obsługę techniczną środków transportu. 	Klasa 3
	2. Obsługa codzienna środka transportu.		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić czynności z zakresu obsługi codziennej środka transportu drogowego. 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – omówić czynności zakresu obsługi codziennej środka transportu drogowego. 	Klasa 3

¹⁾ Uwzględnić możliwości realizacji danych usług przez przedsiębiorstwo będące miejscem praktyki

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU

Szkoła organizuje praktyki zawodowe w podmiocie zapewniającym rzeczywiste warunki pracy właściwe dla nauczanego zawodu w wymiarze 4 tygodni (160 godzin). W klasie 3 zajęcia powinny odbywać się w przedsiębiorstwach transportowo-spedycyjnych realizujących usługi w zakresie przewozów transportem drogowym. Praktyka u pracodawców ma na celu zdobycie wiedzy praktycznej, a tym samym zwiększenie skuteczności procesu nauczania. Praktyka zawodowa ma na celu pogłębienie wiadomości nabytych w szkole oraz doskonalenie umiejętności zawodowych na różnych stanowiskach pracy. Praktyka

PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU TECHNIK SPEDYTOR 333108

---

zawodowa powinna również przygotować uczniów do kierowania pracą innych, wykształcić umiejętność pracy i współdziałania w zespole, poczucie odpowiedzialności za jakość pracy, poszanowanie mienia.

Środki dydaktyczne:

Formularze dokumentacji transportowo-spedycyjnej (np. zlecenia transportowe, listy przewozowe), urządzenia biurowe i multimedialne, filmy i prezentacje multimedialne związane z realizacją przewozów ładunków środkami transportu, stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, wyposażenie odpowiednie do realizacji założonych efektów kształcenia.

Akty prawne dotyczące zasad oznaczeń ładunków i środków transportu. Tablice i plansze przedstawiające znaki dotyczące przemieszczania ładunków w opakowaniu transportowym, znaki dotyczące przechowywania ładunków w opakowaniu transportowym, techniki mocowania oraz zabezpieczania ładunków. Prezentacje multimedialne dotyczące opakowań, oznaczania i zabezpieczania ładunków.

Zalecane metody dydaktyczne:

Dominującą metodą będą ćwiczenia. Ćwiczenia będą poprzedzane pokazem z objaśnieniem.

Praktyki zawodowe powinny odbywać się w dni robocze, poza porą nocną. W okresie praktyk zawodowych uczeń podlega obowiązkom wynikającym z regulaminu szkolnego, a ponadto ma obowiązek zastosować się do zasad obowiązujących w przedsiębiorstwie, w którym odbywa praktyki zawodowe.

Przedsiębiorstwo w którym odbywa się praktyki zawodowe, należy zaopatrzyć w program praktyk. Program praktyk zawodowych można traktować w sposób elastyczny. Ze względów organizacyjnych dopuszcza się pewne modyfikacje i odstępstwa od jego realizacji, w zależności od specyfiki zakładu pracy. W czasie praktyk zawodowych uczeń ma obowiązek prowadzić dziennik praktyk zawodowych. Uczniowie powinni uczestniczyć w procesie pracy oraz w różnorodnych formach szkolenia organizowanych przez opiekuna praktyk, takich jak: pokazy, instruktaże, obserwacje pracy specjalistów.

Zajęcia powinny być prowadzone indywidualnie lub w małych grupach (max. 5 osób). Dominującą metodą kształcenia powinna być próba pracy.

PROPONOWANE METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ

Ocenianie umiejętności opanowanych podczas praktyk zawodowych dokonuje opiekun praktyk na podstawie obserwacji wykonywanych przez ucznia zadań oraz sposobu prowadzenia dziennika praktyk zawodowych.

Ocena pracy ucznia powinna uwzględniać:

- przestrzeganie dyscypliny,
- przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- samodzielność w rozwiązywaniu problemów,

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

- jakość wykonanej pracy,
- umiejętność współpracy w zespole.

Podstawą do uzyskania pozytywnej oceny jest poprawne wykonanie zadań praktycznych

Praktyka zawodowa nr II

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
			Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Etap realizacji
I. BHP.	1. Zasady bezpiecznej pracy w przedsiębiorstwie transportowo-spedycyjnym.		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – posługiwać się terminologią dotyczącą bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowisk – wymienić prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, – wymienić prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, – stosować zasady organizacji stanowisk pracy związanych z użytkowaniem urządzeń, – wymienić czynniki szkodliwe w środowisku pracy, – korzystać z instrukcji obsługi urządzeń technicznych podczas wykonywania zadań zawodowych, – określić działania zapobiegające powstawaniu pożaru lub innego 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenić przestrzeganie zasad i przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska na stanowisku pracy technika spedytora, – określić warunki organizacji pracy zapewniające wymagany poziom ochrony zdrowia i życia przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy, – omówić źródła i rodzaje zagrożeń mechanicznych i elektrycznych występujących w środowisku pracy technika spedytora. 	Klasa 4

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

			<p>zagrożenia na stanowisku pracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozróżnić środki gaśnicze ze względu na zakres ich stosowania, – identyfikować znaki informacyjne dotyczące ochrony przeciwpożarowej – rozróżnić znaki informacyjne związane z przepisami ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji, – stosować środki językowe (język obcy) umożliwiające realizację czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy. 		
	2. Zasady bezpieczeństwa i ergonomii przy przewożeniu ładunków.		<ul style="list-style-type: none"> – opisać wymagania ergonomiczne dla stanowiska pracy technika spedytora, – dobrać środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju wykonywanych prac, – wymienić zagrożenia występujące podczas ręcznych prac transportowych, – dobrać środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju wykonywanych prac – stosować przepisy dotyczące norm transportu ręcznego, – wskazać najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej, – stosować aktywne metody słuchania, – udzielać informacji zwrotnej. 	<ul style="list-style-type: none"> – przestrzegać zasad bezpieczeństwa i ergonomii przy przewożeniu ładunków, – wskazać sposoby przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania, – opisać techniki rozwiązywania problemów, – planować realizację zadań zapobiegających zagrożeniom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. 	Klasa 4
	3. Pierwsza pomoc		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – zabezpieczyć siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku, – ułożyć poszkodowanego w pozycji bezpiecznej, 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego, – wybrać techniki radzenia sobie ze 	Klasa 4

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

			<ul style="list-style-type: none"> – powiadomić o konieczności udzielenia pomocy odpowiednie służby ratownicze, – wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji. 	<p>stresem odpowiednio do sytuacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenić sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego. 	
II. Planowanie czynności ładunkowych.	11. Mechanizacja prac ładunkowych		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – dobrać technologię za i wyładunku uwzględniając rodzaj, masę i objętość ładunku, – określić parametry urządzeń do mechanizacji prac ładunkowych, – rozróżnić maszyny i urządzenia przeładunkowe transportu wewnętrznego i składowania materiałów, – stosować środki językowe (język obcy) umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych. 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – dobrać urządzenia do mechanizacji prac ładunkowych. – 	Klasa 4
	2. Harmonogram prac ładunkowych.		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – określić zakres czynności manipulacyjnych, – obliczyć czas trwania czynności manipulacyjnych podczas załadunku i rozładunku, – obliczyć czas trwania czynności manipulacyjnych podczas przeładunku, – obliczyć wskaźnik wykorzystania czasu pracy urządzeń 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – obliczyć wskaźniki efektywności dla urządzeń do mechanizacji prac ładunkowych, – sporządzić harmonogram czynności wykonywanych przy obsłudze ładunku. 	Klasa 4

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

			<p>mechanicznych.,</p> <ul style="list-style-type: none"> – monitoruje realizację zaplanowanych działań, 		
III. Organizacja zadań transportowych	1.Przewozy kolejowe, lotnicze i morskie. ¹⁾		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – określić czynności organizowane i realizowane przez spedytora, – opisać działalność spedycyjną, – wybrać środek transportu i technologie załadunku, – podać parametry środka transportu umożliwiającego przewóz danego ładunku, – stosować środki językowe (język obcy) umożliwiające realizację procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych, – uzasadnić wybór trasy przewozu, – wypełnić krajowe listy przewozowe dla poszczególnych gałęzi transportu, – podać cel i zakres stosowania konwencji CIM, – wypełnić kolejowy list przewozowy CIM, – wymienić rodzaje dokumentów przewozowych w transporcie morskim, – wypełnić morski list przewozowy - konosament, – wypełnić lotniczy list przewozowy AWB, – dobrać oznaczenie do określonego ładunku, jednostki ładunkowej i środka transportu, – odczytać informacje zamieszczone na środkach transportu, 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównać stosowanie kolejowych listów przewozowych SMGS i CIM/SMGS, – określić znaczenie w przewozach morskich następujących dokumentów: lista ładunkowa, nota bukingowa, czarter, nota gotowości, kwit sternika i manifest ładunkowy, – porównać stosowanie lotniczych listów przewozowych: AWB, MAWB i HAWB. – omówić zasady znakowania środków transportu, – oszacować czas potrzebny na realizację określonego zadania, – przedstawić konsekwencje nieprzestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy, – dokonuje samooceny wykonanej pracy, – zanalizować własne kompetencje, – wyznaczyć własne cele rozwoju zawodowego, – zaplanować drogę rozwoju zawodowego. 	Klasa 4

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

			<ul style="list-style-type: none"> – stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy, – respektować zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy, – określić zakres umiejętności i kompetencji potrzebnych do wykonywania zawodu, – komunikować się ze współpracownikami. 		
	2.Przewóz ładunków niebezpiecznych. ²⁾		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić regulacje prawne dotyczące przewozu ładunków niebezpiecznych poszczególnymi gałęziami transportu, – stosować środki językowe (język obcy) umożliwiające realizację procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych, – podać parametry środka transportu umożliwiającego przewóz ładunku niebezpiecznego, – odczytuje informacje zamieszczone na środkach transportu, – wykazać świadomość odpowiedzialności za wykonywaną pracę, – komunikować się ze współpracownikami. 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – omówić przepisy prawa dotyczące organizowania procesów przewozu ładunków, w tym ładunków i materiałów niebezpiecznych, – dobrać oznakowanie środków transportu do przewozu materiałów niebezpiecznych, – wskazać możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych. 	Klasa 4
.IV. Dokumentacja w transporcie i spedycji.	1.Sporządzenie dokumentacji transportowej i spedycyjnej		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozróżnić dokumenty transportowe, spedycyjne i rozliczeniowe, – określić dokumenty regulujące współpracę ze spedytorem: umowa 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – zanalizować informacje zawarte w dokumentach transportowych i spedycyjnych, – przyjąć odpowiedzialność za 	Klasa 4

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

			<p>spedycji, zlecenie spedycyjne, instrukcja wysyłkowa i zaświadczenie spedytorskie,</p> <ul style="list-style-type: none"> – sporządzić dokumenty transportowe, np. zlecenie transportowe, – sporządzić dokumenty transportowe i spedycyjne, np. list kolejowy, lotniczy, śródlądowy i morski, instrukcję wysyłkową, – stosować środki językowe (język obcy) umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych, 	powierzone informacje zawodowe.	
	2.Sporządzanie dokumentacji handlowej i rozliczeniowej .		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznać oferty kontrahentów, – dobrać dokumenty handlowe do określonej usługi spedycyjnej, – sporządzać dokumenty stosowane w korespondencji z kontrahentami, np. zapytanie ofertowe, oferta, reklamacja, – sporządzić dokumenty rozliczeniowe w transporcie i spedycji, np. fakturę pro forma, fakturę zaliczkową, fakturę, fakturę korygującą, – stosować środki językowe (język obcy) umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: – formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych, – przestrzegać zasad bezpieczeństwa podczas przetwarzania, przesyłania i przechowywania danych 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać dokumentację stosowaną w korespondencji z kontrahentami, – zanalizować informacje zawarte w dokumentach rozliczeniowych, – przyjąć odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe, – przewidzieć skutki podejmowanych działań, w tym skutki prawne, 	Klasa 4

**PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU
TECHNIK SPEDYTOR 333108**

			osobowych.		
V. Systemy informatyczne w transporcie i spedycji.	1. Międzynarodowe standardy identyfikacji ładunków i wymiany danych.		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić międzynarodowe standardy identyfikacji ładunków , – stosować w realizacji zadań zawodowych światowy system UCC/EAN, określający standardy w zakresie automatycznej identyfikacji poprzez kody kreskowe, – odczytywać dane z systemów identyfikacji ładunków. 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – stosować standardy identyfikacji ładunków i wymiany danych, – określić korzyści i warunki wdrożenia i stosowania informatycznych oraz międzynarodowych standardów identyfikacji i wymiany danych. 	Klasa 4
	2. Monitoring procesów transportowych.		<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozróżnić systemy monitorowania i rejestrowania środków transportu i ładunków, – określić funkcje i zastosowanie systemów monitorowania i rejestrowania środków transportu i ładunków. 	<p>Wiadomości i umiejętności, postawy</p> <ul style="list-style-type: none"> – nadzorować przebieg procesu transportowego z zastosowaniem systemów monitorowania i rejestrowania środków transportu i ładunków. 	Klasa 4

¹⁾ Rodzaj przewozów wybrać w zależności od zakresu usług realizowanych przez przedsiębiorstwo będące miejscem praktyki.

²⁾ Uwzględnić możliwości realizacji danych usług przez przedsiębiorstwo będące miejscem praktyki.

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU

Szkoła organizuje praktyki zawodowe w podmiocie zapewniającym rzeczywiste warunki pracy właściwe dla nauczanego zawodu w wymiarze 4 tygodni (160 godzin). W klasie 4 zajęcia powinny odbywać się w przedsiębiorstwach transportowo-spedycyjnych realizujących usługi w zakresie przewozów do wyboru transportem: kolejowym, morskim lub lotniczym. Przy wyborze gałęzi transportu należy uwzględnić położenie oraz możliwości organizacyjne szkoły.

Praktyka u pracodawców ma na celu zdobycie wiedzy praktycznej, a tym samym zwiększenie skuteczności procesu nauczania. Praktyka zawodowa ma na celu pogłębienie wiadomości nabytych w szkole oraz doskonalenie umiejętności zawodowych na różnych stanowiskach pracy. Praktyka zawodowa powinna

PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU TECHNIK SPEDYTOR 333108

---

również przygotować uczniów do kierowania pracą innych, wykształcić umiejętność pracy i współdziałania w zespole, poczucie odpowiedzialności za jakość pracy, poszanowanie mienia.

Środki dydaktyczne:

Formularze dokumentacji transportowo-spedycyjnej (np. zlecenia transportowe, listy przewozowe), urządzenia biurowe i multimedialne, filmy i prezentacje multimedialne związane z realizacją przewozów ładunków środkami transportu, stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, wyposażenie odpowiednie do realizacji założonych efektów kształcenia.

Akty prawne dotyczące zasad oznaczeń ładunków i środków transportu. Tablice i plansze przedstawiające znaki dotyczące przemieszczania ładunków w opakowaniu transportowym, znaki dotyczące przechowywania ładunków w opakowaniu transportowym, techniki mocowania oraz zabezpieczania ładunków. Prezentacje multimedialne dotyczące opakowań, oznaczania i zabezpieczania ładunków.

Zalecane metody dydaktyczne:

Dominującą metodą będą ćwiczenia. Ćwiczenia będą poprzedzane pokazem z objaśnieniem.

Praktyki zawodowe powinny odbywać się w dni robocze, poza porą nocną. W okresie praktyk zawodowych uczeń podlega obowiązkom wynikającym z regulaminu szkolnego, a ponadto ma obowiązek zastosować się do zasad obowiązujących w przedsiębiorstwie, w którym odbywa praktyki zawodowe.

Przedsiębiorstwo w którym odbywa się praktyki zawodowe, należy zaopatrzyć w program praktyk. Program praktyk zawodowych można traktować w sposób elastyczny. Ze względów organizacyjnych dopuszcza się pewne modyfikacje i odstępstwa od jego realizacji, w zależności od specyfiki zakładu pracy. W czasie praktyk zawodowych uczeń ma obowiązek prowadzić dziennik praktyk zawodowych. Uczniowie powinni uczestniczyć w procesie pracy oraz w różnorodnych formach szkolenia organizowanych przez opiekuna praktyk, takich jak: pokazy, instruktaże, obserwacje pracy specjalistów.

Zajęcia powinny być prowadzone indywidualnie lub w małych grupach (max. 5 osób). Dominującą metodą kształcenia powinna być próba pracy.

PROPONOWANE METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ

Ocenianie umiejętności opanowanych podczas praktyk zawodowych dokonuje opiekun praktyk na podstawie obserwacji wykonywanych przez ucznia zadań oraz sposobu prowadzenia dziennika praktyk zawodowych.

Ocena pracy ucznia powinna uwzględniać:

- przestrzeganie dyscypliny,
- przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- samodzielność w rozwiązywaniu problemów,

PROGRAM NAUCZANIA ZAWODU TECHNIK SPEDYTOR 333108

- jakość wykonanej pracy,
- umiejętność współpracy w zespole.

Podstawą do uzyskania pozytywnej oceny jest poprawne wykonanie zadań praktycznych